

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Ut corpora nostra sine mente, sic sine lege non stat. Legum ministri sunt magistratus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

Sic liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt. Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit.

Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique»? Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur; nisi filium haberem, libera in libera patria mortua essem.

Coluntur tamen simulatione dumtaxat ad tempus. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. Hoc est quod Tarquinius dixisse ferunt exultantem: "Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram.

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

corpora: την αφαιρετική στον άλλο αριθμό

nostra: τη γενική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος του β' προσώπου

illam: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό στο αρσενικό γένος

metum : τη δοτική στον ίδιο αριθμό

tibi: την αιτιατική στο β' πρόσωπο στον άλλο αριθμό

minaci: την αιτιατική του ενικού αριθμού στο ίδιο γένος

illa: τη δοτική του ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

moenia: τη γενική στον ίδιο αριθμό

mei: την κλητική του άλλου αριθμού στο ίδιο γένος

coniunx: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού

filium: τη γενική του πληθυντικού αριθμού

ego: την αφαιρετική του πληθυντικού αριθμού στο γ' πρόσωπο

tempus: την αιτιατική στον άλλο αριθμό

inopes: τη γενική πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος

neutris: τη δοτική ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 15

B1β. libera (το δεύτερο στο κείμενο): να γράψετε το ουδέτερο γένος στην ίδια πτώση στον άλλο αριθμό στον συγκριτικό και στον υπερθετικό βαθμό (μονάδες 2) και, στη συνέχεια, να σχηματίσετε τα επιρρήματα στον θετικό και συγκριτικό βαθμό (μονάδα 1).

Μονάδες 3

B2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου είναι αναγκαίο):

stat: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού στην ίδια φωνή

dederunt : το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

vicerat: το απαρέμφατο μέλλοντα στην άλλη φωνή

perveneras: τη δοτική του γερουνδίου

peperissem: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

oppugnaretur: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής παρακειμένου της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας

coluntur: το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή

ceciderunt: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

intellegitur: το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντελείκου στην άλλη φωνή

ferunt: το β' πρόσωπο ενικού αριθμού της προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

Μονάδες 10

B2β. fit: να γράψετε το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής όλων των χρόνων στην ίδια φωνή (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου είναι αναγκαίο).

Μονάδες 2

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

sine mente, legum (το δεύτερο στο κείμενο), **metum, vincere, adversarios, domus, libera** (το πρώτο στο κείμενο), **dumtaxat, amicorum, dixisse**

Μονάδες 10

Γ1β. «**Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit**»

«**nisi filium haberem, libera in libera patria mortua essem**»:

α) να δικαιολογήσετε την εισαγωγή και την εκφορά των δευτερευουσών προτάσεων (μονάδες 2).

β) να συμπτύξετε τις δευτερεύουσες προτάσεις σε μετοχές (μονάδες 2).

Μονάδες 4

Γ1γ. «**Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum**»: να αναγνωρίστε το είδος του υποθετικού λόγου (μονάδες 2) και να τον μετατρέψετε στο τρίτο είδος (μονάδες 2).

Μονάδες 4

Γ1δ. «**Sic liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt**»: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 4

Γ2α. **exulantem**: να αναλύσετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με τους δύο τρόπους (μονάδες 2) και να αιτιολογήσετε την εισαγωγή και την έγκλιση εκφοράς των προτάσεων (μονάδες 2).

Μονάδες 4

Γ2γ. **infesto animo, fidos amicos**: να μετατρέψετε τους επιθετικούς προσδιορισμούς στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις.

Μονάδες 4

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Επιμέλεια:

ΑΓΓΕΛΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

ΠΕΤΣΙΟΥ ΣΟΦΙΑ